

LÄNSSTYRELSEN
DALARNAS LÄN

Observera att detta
är en IED-verksam-
het.

Mvh

Johan H

Johan Hjerpe

Miljöenheten
Sakkunnig i MPD

Besöksadress: Åsgatan 38

Postadress: 791 84 Falun

Direkt: 010-225 02 86 Växel: 010-225 00 00

E-post: johan.hjerpe@lansstyrelsen.se

Gästrike Ekogas AB
Box 783
801 29 Gävle

Miljöprövningsdelegationen

Tillstånd till uppförande och drift av biogasanläggning med tillhörande uppgraderingsanläggning, Gävle kommun

Anläggning: Biogasanläggning, Forsbacka
Fastighet/Kommun: Forsbacka 3:81, 3:84 Gävle kommun
Koordinater: X 6724500 / Y 1558877 (RT 90 2,5 g W)
Prövningsgrund: 90.406 (B) samt 40.10 (B) enligt Miljöprövningsförordningen (2013:251)
IED-kod: 5.3av, 5.3biiv (avser 90.406 B)

Beslut

Miljöprövningsdelegationen inom Länsstyrelsen i Dalarnas län lämnar med stöd av 9 kap miljöbalken, Gästrik Ekogas AB (bolaget), med organisationsnummer 556036-0785, tillstånd till att uppföra och driva biogasanläggning på fastigheterna Forsbacka 3:81 och 3:84 i Gävle kommun.

Tillståndet omfattar uppförande och drift av en biogasanläggning för framställning av biogas genom rötning av högst 30 000 ton organiskt avfall per år. Tillståndet omfattar även:

- Anläggande och drift av anläggning för uppgradering av biogas till fordonsgas
- Produktion och hantering av 22 000 ton flytande gödsel samt 6 600 ton fast gödsel som uppkommen biprodukt vid gasutvinning
- Lagring av råvaror och biogödsel

Miljöprövningsdelegationen godkänner med stöd av 6 kap miljöbalken den i ärendet upprättade miljökonsekvensbeskrivningen.

Villkor

Allmänt

1. Om inte annat följer av övriga villkor ska verksamheten bedrivs huvudsakligen i enlighet med vad sökanden har angett i ansökningshandlingarna och i övrigt åtagit sig i ärendet.
2. I god tid innan byggnation påbörjas ska samråd ske med tillsynsmyndigheten om slutlig utformning av anläggningen.
3. Verksamheten vid anläggningen ska drivas så att förorening av mark samt yt- och grundvatten förebyggs och begränsas. Spill ska omedelbart omhändertas.

Råvaror/Substrat och rötrest

4. Mängden mottagen råvara/substrat ska journalföras.
5. Avser bolaget nyttja andra typer av substrat än de som beskrivs i ansökan ska detta anmälas och godkännas av tillsynsmyndigheten. Tillsynsmyndigheten kan då även besluta om eventuella ytterligare villkor som kan behövas till följd av detta.
6. För rötresten ska det finnas en aktuell innehållsdeklaration. Innehållsdeklarationen ska lämnas till dem som tar emot rötrest från anläggningen. Utformningen av innehållsdeklarationen ska fastställas i kontrollprogram. Journal ska föras avseende mängden producerad rötrest, mottagare och datum för överlåtelse.

Lukt

7. Om olägenhet i form av lukt uppstår i omgivningen till följd av verksamheten ska bolaget, efter samråd med tillsynsmyndigheten, vidta tillräckliga åtgärder så att olägenheterna upphör. Tillsynsmyndigheten får föreskriva om villkor för sådana åtgärder.
8. Luft från samtliga anläggningsdelar som kan orsaka luktolägenheter ska ledas genom luktreduktionsutrustning som begränsar störande lukt i omgivningen. Luktreduktionsutrustningen ska vara utformad så att illaluktande luftströmmar kan tas omhand även vid underhållsarbeten. Bolaget ska systematiskt söka utsläpp av luftströmmar som kan orsaka störande lukt i omgivningen och åtgärda

påträffade utsläpp. Intervall och metod för sökningen ska fastställas i kontrollprogram.

Utsläpp till luft

9. Lagring av rötrest ska ske i behållare med fast eller flytande tak som förhindrar ammoniakavgång och störande lukt.
10. Verksamheten ska bedrivas så att metanläckage från anläggningen förebyggs och begränsas. Sökanden ska genomföra systematisk läcksökning av metan och åtgärda påträffade läckor. Intervall och utförande av läcksökning ska fastställas i kontrollprogram.
11. Från gasuppgraderingen får metanläckaget, som löpande årsmedelvärde, uppgå till högst 0,5% av inkommande metanmängd. Kontroll ska utföras genom beräkning av löpande årsmedelvärde utifrån kontinuerlig mätning av metan i restgasen.
12. Vid överproduktion av gas eller driftstörning ska gasen facklas av så att emissionerna blir så låga som möjligt. Facklan ska ha kapacitet att förbränna hela den producerade mängden gas.

Utsläpp till vatten

13. Dagvatten från verksamhetsområdet ska samlas upp och ledas till dagvattendamm med tät botten och diken för fördröjning. Dammen ska vara försedd med strypt utlopp så att flödet kan regleras till motsvarande naturmarksavrinning. Utloppsledningarna ska vara försedda med avstängningsanordningar för skydd vid eventuella olyckor.
14. Dagvatten som kontaminerats i samband med brand, läckage från anläggningen eller andra olyckor inom området ska omhändertas och transporteras till rening eller destruktion.
15. Tillsynsmyndigheten bemyndigas att ställa villkor avseende utsläpp av dagvatten.

Buller

16. Buller från verksamheten, inklusive transporter inom verksamhetsområdet, ska begränsas så att det inte ger upphov till högre ekvivalent ljudnivå utomhus vid bostadshus än:

50 dBA (Leq) Dag

kl 07:00-18:00

45 dBA (Leq) *Kväll* kl 18:00-22:00

40 dBA (Leq) *Nattetid* kl 22:00-07:00

Vid återkommande impulsljud eller när ljudet innehåller hörbara tonkomponenter eller bådadera, ska ett värde av 5 dBA-enheter lägre än vad som anges ovan tillämpas för den ekvivalenta ljudnivån.

Momentana ljud nattetid får inte överskrida 55 dBA (L_{Fmax}) vid bostäder.

De angivna värdena ska kontrolleras genom mätning vid bullerkällorna (närfältsmätning) och beräkningar eller genom mätning vid berörda bostäder (immissionsmätning). Kontroll ska ske i samband med förstagångsbesiktning och därefter så snart det skett förändringar i verksamheten som kan medföra ökade bullernivåer.

Kemiska produkter

17. Kemiska produkter och farligt avfall ska förvaras väl uppmärkta och på sådant sätt att förorening av mark, vatten och luft inte riskeras. Kemiska produkter och farligt avfall ska förvaras nederbördsskyddat och vid behov ska förvaringsplatsen vara försedd med påkörningsskydd.

Flytande kemiska produkter och flytande farligt avfall ska förvaras inom invallat område som är beständigt mot det som förvaras där. Invallningar ska dimensioneras så att de rymmer största behållarens volym och minst 10% av övrig lagrad volym.

Kontroll av verksamheten

18. För verksamheten ska finnas ett kontrollprogram som utöver vad som föreskrivs i villkoren möjliggör en bedömning av om villkoren följs. I kontrollprogrammet ska det anges mätmetoder, mätfrekvenser och utvärderingsmetoder. Förslag till kontrollprogram ska lämnas in till tillsynsmyndigheten senast tre månader efter det att anläggningen tagits i drift.
19. Förstagångsbesiktning av anläggningen ska utföras av utomstående besiktningsman med erfarenhet av biogasanläggningar. Besiktningen ska utföras senast inom ett år från det att anläggningen tagits i drift eller vid senare tidpunkt om tillsynsmyndigheten så medger. Program för besiktningen ska inlämnas till tillsynsmyndigheten i god tid innan

arbetet påbörjas. Besiktningsrapporten ska inges till tillsynsmyndigheten inom tre månader från utförd besiktning.

20. Om verksamheten i sin helhet eller i någon del upphör ska bolaget i god tid dessförinnan anmäla detta till tillsynsmyndigheten ge en plan för godkännande avseende omhändertagande av lagrade kemiska produkter och farligt avfall samt efterbehandling av de föroreningar som verksamheten kan ha gett upphov till.

Energi

21. Verksamhetsutövaren ska genom effektivisering och hushållning sträva efter att minska den egna energianvändningen i verksamheten. Energianvändningen ska följas och årligen inrapporteras till tillsynsmyndigheten.

Delegationer

Miljöprövningsdelegationen överlåter med stöd av 22 kap 25 § tredje stycket miljöbalken åt tillsynsmyndigheten att vid behov besluta om ytterligare villkor avseende:

- nya typer av råvara/substrat än vad som anges i ansökan (*villkor 5*)
- begränsning av luktolägenheter (*villkor 7*)
- utsläpp av dagvatten (*villkor 15*)
- Uppvärmningsanläggning för verksamheten (*villkor U.1*)

Uppskjutna frågor

Miljöprövningsdelegationen uppskjuter, med stöd av 22 kap. 27 § första stycket miljöbalken, avgörandet av följande frågor:

Uppvärmningsteknik

- U1. Bolaget ska under prövotiden utreda vilken lösning för uppvärmning av anläggningen som är mest lämplig i enlighet med 2 kap 7 § miljöbalken. Utredningen ska genomföras i samråd med tillsynsmyndigheten. Bolaget ska föreslå slutliga villkor och redovisa skyddsåtgärder som bolaget åtar sig att genomföra efter att utredningen har genomförts och slutlig uppvärmningsteknik har

valts. Av utredningen ska miljökonsekvenser och kostnader för de olika alternativen redovisas samt argument för vald lösning.

Utredningen med förslag till slutliga villkor ska lämnas till tillsynsmyndigheten senast två år efter det att tillståndet har tagits i anspråk

Statusrapport

U2. Bolaget ska under en provotid utreda och komplettera statusrapporten med uppgifter som framgår av punkt 1 och 4 i 1 kap. 23 § industriutsläppsförordningen (2013:250). Resultatet av undersökningar och utredning ska inlämnas till miljöprövningsdelegationen senast den 1 januari 2017.

Övrigt

Tillsynsmyndigheten ska meddelas när tillståndet tagits i anspråk samt när anläggningen tagits i drift.

Igångsättningstid

Den med tillståndet avsedda verksamheten ska ha satts igång senast fyra år efter det att detta beslut vunnit laga kraft annars förfaller tillståndet.

Verkställighet

Miljöprövningsdelegationen avslår bolagets yrkande om verkställighetsförordnande. Tillståndet får tas i anspråk först när det vunnit laga kraft.

Återkallelse av tidigare beslut

Verksamheten är inte sedan tidigare prövad.

Kungörelsedelgivning

Kungörelse om detta beslut införs inom 10 dagar från datum för beslutet i Post- och Inrikes Tidningar samt i ortstidningarna Arbetarblader och Gefle Dagblad.

Redogörelse för ärendet

Bakgrund

Ansökan föranleds av att kommunfullmäktige i Gävle kommun år 2009 beslutade att uppdra åt Gävle Energi AB att leda ett projekt med syfte att tydliggöra och

realisera försäljning av biogas, med det långsiktiga målet att finna möjligheter till lokal och regional produktion av biogas för fordon. Bolaget Gästrike Ekogas AB ägs till 100% av Gästrike Återvinnare samt Gävle Energi AB.

Syftet med anläggningen är att genom rötning ta tillvara den energimängd som finns i hushållsavfall, industriella biprodukter samt grödor för att producera miljövänligt och förnybart fordonsbränsle.

Bolaget har beviljats 15,8 miljoner kronor från Energimyndigheten för uppförande av anläggningen. Ett villkor för dessa medel är att anläggningen finns på plats senast slutet av år 2016. Enligt tidplan ska upphandling ske december 2014-juli 2015, byggnation kunna påbörjas september 2015 och anläggningen vara klar för uppstart september 2016 -december 2016.

Tidigare tillståndsbeslut

Verksamheten är sedan tidigare inte prövad.

Samråd

Samråd har hållits genom att annonsering skett via Ekogas hemsida, i lokalpress och med brevutskick.

Samrådsmöte har skett med Länsstyrelsen Gävleborgs län, Gävle kommun och Gästrike Räddningstjänst den 2 juni 2014.

Ett samrådsmöte hölls med närboende, berörda verksamheter, organisationer, allmänhet m fl den 13 augusti 2014 samt ett enskilt möte den 1 september 2014 med en fastighetsägare som inte kunde närvara vid mötet den 13 augusti.

En samrådsredogörelse finns med som bilaga till miljökonsekvensbeskrivningen.

Länsstyrelsen Gävleborg har vid samrådsmöte samt tjänsteanteckning (2014-06-03) bekräftat att verksamheten innebär betydande miljöpåverkan enligt 6 kap 4a § miljöbalken (1998:808) och 3 § 1 st förordning (1998:905) om miljökonsekvensbeskrivningar.

Ärendets handläggning

Ansökan med miljökonsekvensbeskrivning inkom till miljöprövningsdelegationen den 5 november 2014. Efter kompletteringar kungjordes ansökan i ortstidningarna den 25 mars 2015 och har remitterats till Länsstyrelsen Gävleborgs län, Samhällsbyggnadsnämnden Gävle kommun, Naturvårdsverket, Gästrike Avfallshantering AB samt Gästrike Räddningstjänst. Synpunkter, med

anledning av remissen, har inkommit från Samhällsbyggnadsnämnden samt från Gästrike Räddningstjänst. Bolaget/sökanden har fått tillfälle att bemöta yttrandena.

Ansökan med yrkanden, åtaganden och förslag till villkor

Yrkanden

Gästrike Ekogas AB yrkar att tillstånd enligt miljöbalken lämnas till att på fastigheterna Forsbacka 3:81 och 3:84, Gävle kommun:

- uppföra och driva en anläggning för att genom rötning av upp till 30 000 ton organiskt avfall producera biogas. Biogasen ska uppgraderas till fordonsgas. Utifrån denna mängd kan upp till 3,5 miljoner normalkubikmeter fordonsgas produceras per år.
- producera ca 16 000-22 000 ton flytande gödsel och ca 4 500-6 600 ton fast gödsel per år som biprodukt samt
- lagra råvaror och lagra biogödsel i anslutning till produktionsanläggningen

Sökanden hemställer att Länsstyrelsen förordnar:

- att tiden för igångsättande av den ansökta verksamheten bestäms till fyra år efter det att tillståndet vunnit laga kraft
- att tillståndet kan tas i anspråk även om tillståndsbeslutet inte vunnit laga kraft (verkställighetsförordnande)
- att avfallsmaterial och tillsatsmaterial utöver de som redovisats i denna ansökan får tas emot efter godkännande av tillsynsmyndigheten
- att villkor föreskrivs i enlighet bolagets förslag
- att Länsstyrelsen godkänner den till ansökan fogade miljökonsekvensbeskrivningen

Bolaget yrkar om utredningsvillkor avseende vilken lösning för uppvärmning av anläggningen som är mest lämplig och föreslår att utredningen ska genomföras i samråd med tillsynsmyndigheten och

1. inges till länsstyrelsen senast 3 år efter att tillståndet tagits i anspråk eller,

2. inges till tillsynsmyndigheten till vilken frågan delegeras från
prövningsmyndigheten.

Åtaganden

Ansökan avser mottagande av möjliga råvaror/substrat per kalenderhalvår i form av de avfallsslag inklusive tillsatsmaterial som redovisas i tabell nedan.

Råvara	Avfallskod	Maximal mängd per år	Mottagning/Lagring
Matavfall (kommunalt hushållsavfall)	20 01 08	17 000 ton	Inomhus i ankomsthall
Utsorterat biologiskt avfall från livsmedelsindustri och butiker	02 02 02 02 02 03 02 03 01 02 05 01 02 07 01 02 07 02 02 07 04	2 000 ton	Inomhus i ankomsthall
Fettslam	02 02 01 02 02 04 02 05 02 20 01 25 20 03 99	3 000 ton	Sluten tank i ankomsthallen
Gödsel (flytande) och annat avfall från jordbruk, trädgårdsnäring, vattenbruk, skogsbruk, jakt och fiske m fl	02 01 06 02 01 01 02 01 02 02 01 03	1 000 ton	Sluten tank i ankomsthallen
Grönmassa (trädgårdsavfall)	20 02 01	5 000 ton	Tippficka under tak utomhus
Grönmassa (ensilerade jordbruksgrödor)	02 01 03	2 000 ton	Inplastat på hårdjord yta
Totalt:		30 000 ton	

Anläggningen kommer utformas så att alla delar i anläggningen som hanterar gas utförs så att avstånd till intilliggande byggnader och verksamheter och vägar, som rekommenderas av Myndigheten för Samhällsskydd och Beredskap (MSB) samt Gasföreningen, följs.

Anläggningen kommer byggas så att den följer bestämmelser enligt "Anvisningar för biogasanläggningar 2012" som är framtagen av Energigas Sverige i samarbete med MSB. Vidare kommer anläggningen att följa föreskrifter om brandfarliga och

explosiva varor (1998:1154). En separat tillståndsprocess kommer, enligt sökande, drivas så snart ett färdigt koncept arbetats fram tillsammans med vald leverantör av anläggningen.

Av ansökan framgår att verksamhetsutövaren kommer att genomföra bland annat följande kontroller inom ramen för egenkontrollen:

- kontrollprogram dagvatten
- kontroll av metanutsläpp
- regelbundna kontroller av processer och kringutrustning
- utredning och rapportering av eventuella klagomål, driftstörningar och nödlägen av betydelse från hälso- och miljösynpunkt, avvikelser mot lagstiftning, tillståndsvillkor, fastställda interna rutiner etc
- uppföljning av hanteringen av energi, avfall och kemiska produkter
- riskanalyser avseende nödlägen som kan påverka människors hälsa eller den yttre miljön
- regelbundna miljö- och kvalitetsrevisioner
- periodiska besiktningar

Förslag till villkor

Sökanden föreslår följande villkor:

Allmänt

1. Om inte annat följer av övriga villkor ska verksamheten bedrivas i huvudsaklig överensstämmelse med vad verksamhetsutövaren i ansökningshandlingarna och i övrigt i ärendet angett eller åtagit sig.

Anmälan till tillsynsmyndigheten

2. När tillståndet tas i anspråk och innan verksamheten i sin helhet eller till någon väsentlig del upphör, ska detta anmälas till tillsynsmyndigheten.

Hantering av varor och produkter

3. Kemiska produkter och farligt avfall ska förvaras på sådant sätt att spill och läckage inte kan nå avlopp och hanteras så att förorening av mark, ytvatten eller grundvatten förebyggs.

4. Flytande kemiska produkter, inbegripet farligt avfall och ev drivmedel ska förvaras invallat på ett för produkten beständigt och tätt underlag. Uppsamlingsvolymen ska minst motsvara den största behållarens volym plus 10% av summan av övriga behållares volym.

Energieffektivitet

5. Verksamhetsutövaren ska genom effektivisering och hushållning sträva efter att minska den egna energianvändningen i verksamheten. Energianvändningen ska följas och årligen inrapporteras till tillsynsmyndigheten.

Buller

6. Verksamheten, inklusive transporter inom verksamhetsområdet, ska bedrivas så att den inte ger upphov till högre ekvivalent ljudnivå än Naturvårdsverkets allmänna råd, Riktlinjer för externt industribuller, NFS 1978:5 med utomhusriktvärden vid bostäder enligt följande:

Dag (kl 07-18)	50 dBA
Kväll (kl 18-22)	45 dBA
Natt (kl 22-07)	40 dBA

Den momentana ljudnivån vid bostäder ska nattetid (kl 22-07) inte överstiga 55 dBA.

7. Under uppförandet av anläggningen ska arbetet bedrivas så att ekvivalenta ljudnivån från verksamheterna inte överskrider de värden som anges i Naturvårdsverkets allmänna råd, Buller från byggarbetsplats, NFS 2004:15 enligt följande:

Dag (kl 07-19)	60dBA
Kväll (kl 19-22)	50 dBA
Helg (kl 07-19)	50 dBA
Helg (kl 19-22)	45 dBA
Natt (kl 22-07)	45 dBA

Den momentana ljudnivån vid bostäder ska nattetid (kl 22-07) inte överstiga 70 dBA.

Utsläpp till luft

8. Verksamheten ska bedrivas så att minsta möjliga metanläckage uppstår från anläggningen. Genom egenkontroll och regelbundna kontroller ska bolaget visa att anläggningen sköts på bästa sätt så att metanläckaget minimeras.
9. Vid överproduktion av gas eller vid driftstörning ska gasen (rågas och uppgraderad gas) facklas av.

Förebyggande av luktolägenheter

10. Luft från de delar av anläggningen där material hanteras t ex mottagningshall och efterkompostering renas med luktreducerande filter före utsläpp.
11. Om luktolägenheter skulle uppstå till följd av verksamheten ska verksamhetsutövaren utreda orsakerna till detta och efter samråd med tillsynsmyndigheten snarast vidta åtgärder för att motverka olägenheterna.

Vattenskydd

12. Dagvatten från verksamhetsområdet kommer att samlas upp och ledas till dagvattendamm med tät botten och diken för fördröjning. Dammen kommer att förses med strypt utlopp så att flödet kan regleras till motsvarande naturmarksavrinning. Utloppsledningarna förses med avstängningsanordningar för skydd vid eventuella olyckor.
13. Dagvatten som kontaminerats i samband med brand, läckage från anläggningen eller andra olyckor inom området ska omhändertas och transporteras till rening eller destruktion.
14. Under byggskedet ska dagvatten från den planerade anläggningsytan samlas upp och ledas till befintlig dagvattendamm för fördröjning och sedimentering.

Tillsyn, kontroll mm

15. För verksamheten ska finnas ett kontrollprogram som innehåller en redovisning av hur verksamhetsutövaren avser att kontrollera att villkoren följs. I kontrollprogrammet ska anges mätmetoder, mätfrekvens och utvärderingsmetoder.

16. Verksamhetsutövaren ska till tillsynsmyndigheten inge förslag över kontrollprogram för verksamheten senast 3 veckor innan verksamheten påbörjas.

Sökandens beskrivning av verksamheten

Syftet med anläggningen är att genom rötning ta tillvara den energimängd som finns i hushållsavfall, industriella biprodukter samt grödor för att producera miljövänligt och förnybart fordonsbränsle.

Anläggningen kommer att anskaffas genom en funktionsupphandling, d v s slutgiltig utformning och placering av de olika anläggningsdelarna bestäms i samråd med slutlig leverantör.

Anläggningen planeras kunna producera upp till ca 35 GWh biogas per år.

Biogasanläggningen planeras att anläggas i Forsbacka i direkt anslutning till befintlig komposteringsanläggning (Mullbacka) som ägs av Gästrike återvinnare. Anläggningen planeras att börja byggas från slutet av år 2015 och tas i drift under slutet av år 2016.

Fastigheterna Forsbacka 3:81 och 3:84 ägs av Gästrike återvinnare.

Verksamhetsområdet kommer uppgå till 4,1 ha, varav 2,4 ha är på redan hårdgjorda ytor. Området är beläget ca 2 km norr om Forsbacka samhälle, ca 4 km från Sandviken och ca 4 km från de södra delarna av Valbo. Till de centrala delarna av Gävle är det ca 15 km. Närmast bostadsbebyggelse finns ca 800 meter sydost från planerad verksamhet.

Aktuellt område utgörs främst av skogsmark samt övrig industriell verksamhet med inriktning på avfallshandling och upplag. Ca 400 meter norr om aktuellt område ligger Forsbacka avfallsanläggning och däremellan går järnvägen mellan Sandviken-Gävle. Ca 1 km söder om anläggningen går E16 mellan Gävle-Falun. Ca 850 m syd-sydväst om aktuellt område ligger Margaretehills hönseri.

Intilliggande mindre vattendrag mynnar i Gavleån, ca 1,6 km öster om anläggningen. Gavleån har sin början i Forsbackafjärden i Storsjön och mynnar i centrala Gävle ut i Gävlebukten.

Planförhållanden

Enligt "Översiktsplan 90" för Gävle kommun är området avsatt för avfallshandling och mark finns också reserverat för dubbelspår för järnvägen.

Arbete pågår med en ny översiktsplan för kommunen. I programmet för den nya översiktsplanen framgår att biogasanläggningen ska utvecklas.

Detaljplan finns inte för området, men "*Områdesbestämmelser Forsbacka avfallsstation 1999*" finns för fastigheterna Forsbacka 13:43 och Grååsen 1:18. Det området ligger söder om Forsbacka avfallsanläggning och direkt öster om aktuellt område för planerad biogasanläggning. Områdesbestämmelserna anger yrkesmässiga begränsningar med hänsyn till bostäder vilket, enligt ansökan innebär att Boverkets allmänna råd 1995:5 ska ha ett skyddsavstånd till bostadsbebyggelse på 500 meter. De två närmaste bostadshusen ligger drygt 800 meter sydost om planerad anläggning. Den dominerade vindriktningen är sydvästlig.

Inga riksintressen, kända biotopskydd, nyckelbiotoper, Natura 2000-områden eller andra allmänna intressen bedöms beröras av verksamheten.

Industriutsläppsverksamhet

Planerad verksamhet omfattas av Industriemissionsdirektivet (IED) och industriutsläppsförordningen. En statusrapport har inlämnats i ansökan.

Beskrivning av planerad process

Totalt söks tillstånd för biologisk behandling av upp till 30 000 ton råvara per år. I begreppet råvara inkluderar sökanden såväl jungfrulig gröda som klassificerat avfall. De möjliga råvarorna till anläggningen framgår av tabell under rubriken "*Åtaganden*" ovan.

Anläggningen beräknas producera upp till ca 35 GWh biogas per år, vilket motsvarar ca 3,5 miljoner Nm³ biogas. Vid anläggningen kommer ca 33 000 Nm³ gas att kunna lagras. En publik tankstation kommer finnas som huvudsakligen kommer användas för tankning av egna sopbilar. Totalt förväntas ca 5-10% av den totalt producerade gasvolymen gå till tankstationen. Den gas som inte säljs vid tankstationen kommer att distribueras från anläggningen med gasflak på lastbil.

All inkommande råvara/substrat till anläggningen kommer i huvudsak transporteras med lastbil och lossas i ankomsthall. Lossningen sker på hårt golv inomhus, vilket säkerställer god kontroll av inkommande material.

De olika fraktionerna av råvara/substrat kommer att mellanlagras under en kortare tid (maximalt 1-2 dagar) inom anläggningen i tippfickor i ankomsthallen. Grönmassan lossas i tippfickor under tak utomhus.

Flytande råvara/substrat, främst fettslam från fettavskiljare, levereras i slambilar och pumpas till en slutna tank om ca 30 m³ i ankomsthallen.

Råvaran/substratet till anläggningen kommer i huvudsak utgöras av utsorterat hushållsavfall i form av källsorterat matavfall samt grönmassa (trädgårdsavfall, ensilerade jordbruksgrödor). En mindre andel kommer även att utgöras av utsorterat biologiskt avfall från livsmedelsindustri och butiker samt gödsel (nöt- och/eller svingödsel och ev hästgödsel). Fördelningen kommer att kunna variera över tid och säsong. Den slutliga substratsammansättningen kommer först att kunna fastställas när anläggningen är idrifttagen.

Det fasta substratet förs från tippfickor till en förbehandlingsstation där substratet blandas, finfördelas och siktas för att sedan föras in i rötchammare. Syftet med förbehandlingen är att erhålla en lämplig partikelstorlek för rötning samt att avlägsna föroreningar såsom plast och annat förpackningsmaterial. Utsorterat material, rejektet, samlas upp och förs till förbränningsanläggning. Förbehandlingen planeras att ske inomhus så att rening av luften kan ske innan utsläpp till omgivningen.

För att uppnå en kontinuerlig inmatning till rötchammaren behöver förbehandlat material läggas i buffertlager för jämn inmatning under hela dygnet, samtliga veckodagar. Från buffertlagret sker inmatning i rötchammaren med skruvmatning. Buffertlagret kommer placeras inomhus i ankomsthallen.

Rötning kommer ske genom sk torrötning (TS-halt >20%) i en rötchammare med en total volym på ca 2 000-3 000 m³. Rötchammaren kommer vara av pluggflödestyp, d v s matningen in i reaktorn är kontinuerlig från buffertlagret, samt gastät med omrörning. Samma volym substrat som matas in i reaktorn bräddas över till avvattning och utlastningsbrunnar för biogödsel. Rötchammaren kommer förses med värmeväxlare så att rätt temperatur ska kunna hållas under processen. Beroende på slutlig leverantör av anläggningen kommer det att byggas en eller två reaktorer med en sammanlagd volym till omkring 2 000-3 000 m³.

Rötresten avvattnas vilket medför att det bildas både en flytande och en fast fraktion. Den avvattnade fasta biogödseln (TS-halt ca 40%) eftermognas vid befintlig komposteringsanläggning Mullbacka genom luftning under ca 1 vecka i befintliga komposteringsstunnlar och när eftermognaden är klar siktas materialet och lagras inomhus i tunnlar i väntån på transport i containers till lokala jordbrukare.

Den flytande biogödseln (TS-halt ca 10%) lagras i utlastningsbrunnar med sk membrantak, vilket är kopplat till rågassystemet på rötammaren. Beräknad lagringskapacitet ca 8000 m³. Totalt bedöms 16 000 - 22 000 ton flytande gödsel produceras. Efter lagring lastas tankbil från lagringsbrunnen för vidare distribution till mottagarnas gödselbrunnar.

För att kunna få avsättning för biogödseln som uppstår i processen måste spridning av eventuella smittoämnen förhindras. Detta kommer ske genom att substratet hygieniseras genom värmebehandling antingen före, under eller efter rötningen. Exakt hur hygieniseringen är tänkt att utföras kommer slutligt att utformas under upphandlingen av anläggningen. Det mest troliga alternativet är att rötningen sker termofil, d v s att temperaturen i reaktorn är ca 55°C eller mer och uppehållstiden i reaktorn mellan 20-30 dygn. Alternativet till termofil rötning är mesofil rötning där rötningen sker vid lägre temperatur, <40°C, under en längre uppehållstid. Hygieniseringen sker då före eller efter rötningen batchvis i en tank där rötslammet upphetas till 70°C minst 1 h. Bolaget har för avsikt att certifiera biogödseln enligt SPCR 120.

Den producerade rågasen antas få en metanhalt (CH₄) på 50-58%. Resterande del är i huvudsak koldioxid (CO₂) och en mindre del syrgas (O₂), kväve (N₂) samt svavelväte (H₂S). Rågasen produceras till största del i reaktorn, vilken är sammankopplad med gassystemet på biogödselbrunnen. Reaktorn och brunnen är i gasfasen kommunicerande kärl och kommer båda vara försedda med säkerhetsventiler för både över- och undertryck.

Om gasen inte omhändertas i efterkommande system (uppgradering och komprimering) leds gasen till fackla för förbränning.

Rågasen uppgraderas för att nå svensk standard för fordonsgas, d v s icke energirika komponenter i biogasen avskiljs för att öka energiinnehållet i gasen. Efter uppgraderingen har gasens andel av metan ökat från 50-58% till 97%. Teknik för uppgradering kommer avgöras först när upphandling av anläggningen är avslutad. Krav på maximalt metanutsläpp på 0,5% kommer att ställas av sökanden. Uppgradering kan ske på olika sätt, men den mest beprövade tekniken är avskiljning genom vattenabsorption, s k vattenskrubbteknik.

Den uppgraderade gasen komprimeras till 200 alternativt 250 bar vid en kompressorstation och fylls på gasflak (container på lastbil) för vidaretransport till kund. Vid anläggningen kommer totalt kunna lagras 33 000 Nm³ fordonsgas med 97% metan. Utöver den gasmängden kommer det finnas gas i systemet

inklusive reaktor och biogödsellager. Den totala gasmängden i systemet blir ca 30 ton.

Biogasanläggningen kommer behöva värme till tippfickor samt röt-kammare. Uppskattat värmebehov ca 2 GWh/år. Värmen planeras att erhållas via värmepanna för gas, flis eller pellets. Effektbehovet för en eventuell combipanna alternativt flispanna bedöms vara 500-950 kW. Den slutgiltiga dimensioneringen kan ske efter ett års full drift. Bolaget föreslår utredningsvillkor för värmepannan. Under prövotiden avser bolaget att använda en portabel biodieselpanna på 1 MW installerad effekt, vilket innebär att den anläggningen varken är anmälnings- eller tillståndspliktig enligt miljöbalken, varför bolaget yrkar om att den tillfälliga lösningen med biodieselpanna inte beläggs med utsläppsvillkor under utredningstiden.

För att förhindra att obehöriga har tillträde till anläggningen kommer stängsel att sättas upp runt känsliga anläggningsdelar. Lokaler kommer vara låsta då personal inte finns på plats.

Anläggningen kommer ha minst en utbildad gasföreståndare som ansvarar för att verksamheten bedrivs i linje med gällande lagar, normer och villkor.

Planerad verksamhet klassas som industriutsläppsverksamhet enligt 1 kap 2 § industriutsläppsförordningen (IUF) och ska därmed upprätta en statusrapport, vilken finns bifogad i ansökan.

Verksamheten omfattas av förordning (EG) nr 1069/2009 om animaliska biprodukter vid användning av gödsel som råvara och är anmälningspliktig till Jordbruksverket enligt förordningen om animaliska biprodukter.

Miljökonsekvensbeskrivning

Nollalternativet

Nollalternativet omfattar utvecklingen om den planerade biogasanläggningen inte byggs. Det troliga scenariot är då, enligt ansökan, att hushållsavfallet även fortsättningsvis kommer att komposteras vid Mullbacka komposteringsanläggning i Forsbacka. Miljökonsekvenserna av det alternativet är i huvudsak samma som dagens verksamhet. Energimängden, i form av metan (CH₄) i substraten, kommer inte att kunna tas tillvara och nyttjas till förnybart drivmedel.

Alternativa lokaliseringar

Flera olika alternativ har beaktats inom Gästrike återvinnarens upptagningsområde för hushållsavfall. De områden som studerats har avgränsats till att omfatta lokaliseringar till platser vilka sedan tidigare är ianspråktagna eller associerade till avfallshantering, energiproduktion eller luktande verksamheter. Totalt 9 lokaliseringar har studerats inklusive det alternativ som ansökan avser.

Den sammanvägda bilden av lokaliseringsstudien visar att Forsbacka är gynnsam framförallt ur logistisk synpunkt, med mer jordbruksområden inom rimligt avstånd och att området ligger längs med de stora transportvägarna för hushållsavfallet. Platsen är även planmässigt avsatt för avfallshantering.

Alternativ utformning

Alternativ till den planerade torrrotningen är våtrötning, som är den dominerande rötningemetoden för organiskt material i Sverige. Båda metoderna har sina för- och nackdelar.

Torrrotning har, enligt ansökan, vissa tekniska fördelar jämfört med våtrötning. Hanteringen av substraten kan göras med vanliga maskiner. Rötresten innehåller mindre vätska vilket gör den enklare att hantera och att transportera. Avsättningsmöjligheterna för biogödsel i närområdet är relativt begränsad då det finns liten andel jordbruksmark. Med bakgrund av detta avser sökanden att använda torrrotningemetoden, då denna producerar en mindre mängd biogödsel än våtrötning.

Utsläpp till vatten

Området avvattnas till Björkebacken som rinner ut i Gavleån (ca 1,6 km österut). Konsekvenserna avseende vattenkvalitet bedöms bli obetydliga i vattendragen. Verksamheten bedöms inte heller medföra någon risk för påverkan på grundvattenkvaliteten. Grundvattenytan ligger ca 0,5-1,5 m under markytan.

Det kommer inte ske något lokalt utsläpp av avloppsvatten från anläggningen. Vatten som uppkommer i processen återanvänds inom processen eller avbördas till spillvattenbrunn och tank.

Ingen fordonstvätt planeras inom området.

Verksamhetsområdet kommer uppgå till 4,1 ha, varav 2,4 ha utgörs av hårdgjorda ytor. Enligt ansökan kommer ytterligare ca 0,3 ha naturmark, som är avverkad, att behöva hårdgöras för den planerade biogasanläggningen. Flödet av

dagvatten till Björkebacken kommer därmed inte att påverkas nämnvärt av den nya verksamheten.

Dagvattnet från området bedöms, enligt utförd dagvattenutredning, som tillräckligt rent för att kunna släppas ut i Björkebacken. Detta med bakgrund av att all hantering och lagring av processmaterial sker under tak eller inomhus och att eventuellt spill återanvänds i processen. Inom området passerar ca 25 lastbilar per dag, vilket bedöms att inte riskera att påverka förorening av dagvattnet i någon större omfattning. Dagvatten kan, enligt utredningen, släppas till dike och recipient utan föregående rening då samtliga ämnen, utom kvicksilver i vattnet till sedimentationsdammen, klarar riktvärdena för dagvatten. Halten för kvicksilver i vattnet till dammen ligger precis på gränsvärdet. Av utredningen framgår att en hållbar dagvattenhantering uppnås genom att nyttja befintlig dagvatten/sedimentationsdamm för sedimentering och fördröjning (uppehållstid på minst 15 h) samt nyttja befintliga diken för rening och fördröjning av det vatten som planeras avledas via ledning från området. Utöver detta planeras för avstängningsanordningar till skydd för recipient vid eventuella olyckor.

De geologiska förhållandena ger, enligt ansökan, generellt goda förutsättningar för infiltration i diken och gräsbevuxen mark utanför planområdet. För att skydda nedströms liggande recipient föreslår dock sökanden dels en fördröjning av vattnet genom en befintlig sedimentationsdamm som ska förses med strypt avlopp, dels avstängningsanordningar vid utloppen som kan nyttjas vid olyckshändelser såsom läckage och spill. Dagvatten planeras att släppas ut i Björkebacken efter att det renats då det, enligt ansökan, inte finns någon risk att riktvärden för dagvattenutsläpp överskrids. Statusen i Björkebacken följs upp av Gästrikre Avfallshantering inom ramen för befintligt kontrollprogram för Forsbacka avfallsdeponi.

Utsläpp till luft

Verksamheten innebär, enligt ansökan, ett reducerat utsläpp till luft då utsläppen av koloxid, kväveoxid, kolväten och koldioxidekvivalenter minskar till följd av sökt verksamhet. Detta främst genom att biogas kan ersätta bensin och diesel. Sammanlagt bedöms utsläppet av koldioxidekvivalenter reduceras med ca 8 500 ton per år. Även kväveoxid, partiklar och kolväten minskar.

Jämfört med nollalternativet bedömer sökanden att en marginell ökning (3%) av transportererna kommer att ske och därmed utsläppen av föroreningar till luft från dessa. Totalt sett bedömer dock sökanden att verksamheten indirekt sätt kommer

att bidra till att uppfylla miljömål nationellt och regionalt gällande emissioner av växthusgas då fordonsbränsle åt t ex bussar kommer bytas ut till biogas från anläggningen.

Risk för luktolägenheter finns men är enligt sökanden liten. Vid normal drift bedöms lukt inte vara ett problem. Sökanden uppger att genom den egenkontroll som kommer bedrivs och vidtagande av skyddsåtgärder så bedöms konsekvenserna för boende och närliggande verksamheter bli små.

Naturmiljö, kulturmiljö och friluftsliv

Naturvärdesinventeringen som genomförts har identifierat 6 naturvärdesobjekt, men ingen av dessa utgörs av högt naturvärde. Ett av objekten har påtagligt naturvärde. Enligt inventeringen bör ingen avverkning ske inom naturvärdesobjekten. Ingen avverkning kommer ske enligt miljökonsekvensbeskrivningen.

Nedströms planerad anläggning rinner Björkebäcken, som bedöms ha ett visst naturvärde.

Sökanden bedömer att en ringa påverkan kan förväntas för djur och fåglar i området. Ökad störning på naturmiljön p g a buller från transporter kan förväntas då ca 25 st fler fordon per dygn jämfört med idag kommer att passera.

Påverkan på kulturmiljö bedöms enligt miljökonsekvensbeskrivningen som obefintlig då inga kända fornlämningar finns inom aktuellt område.

De nya större byggnader som planeras är biogasreaktorn samt en mottagningshall. Dessa kommer placeras inom befintligt verksamhetsområde tillsammans med befintlig komposteringsanläggning. De nya byggnaderna kommer vara i nivå med eller lägre än befintlig byggnad. Påverkan på landskapsbilden bedöms därför som obetydlig.

Det finns inget riksintresse för friluftsliv eller några andra utpekade friluftsområden, leder eller stigar i närområdet. Påverkan på friluftsliv bedöms därför som obetydlig i miljökonsekvensbeskrivningen.

Lukt

Den huvudsakliga lukten som kan komma att uppstå från anläggningen bedöms komma från råvaruhanteringen. För att förhindra att luktolägenhet uppstår till omgivningen planeras all lagring, hantering och efterkompostering ske inomhus. Vid anläggningen kommer luktreducerande filter installeras.

Buller

Konsekvenserna av buller bedöms av sökanden bli små jämfört med nollalternativet p g a områdets karaktär och avståndet till boende samt att transporter huvudsakligen kommer ske dagtid.

Bullernivåerna från verksamheten inklusive transporterna förväntas inte överstiga Naturvårdsverkets riktlinjer för externt industribuller vid de närmaste bostäderna. Utrustning kommer att upphandlas så att de följer kravet gällande buller emissioner. Befintlig skog kommer i möjligaste mån bevaras i syfte att dämpa eventuell störning av buller från området.

Transporter

Totala antalet transporter bedöms komma att öka med ca 3% jämfört med idag. Råvaru/substrattransporterna och transporterna av biogödsel kommer att ske dagtid. Gastransporterna ut från anläggningen kan undantagsvis behöva ske nattetid.

Ett 40-tal bränsletransporter för att kunna förse anläggningen med värme kommer behöva ske årligen. Bedömning har gjorts utgående från att flis nyttjas som bränsle.

Påverkan under anläggningstiden

Påverkan under anläggningsskedet kommer främst att utgöras av byggtrafik, buller och damning. Arbetena kommer huvudsakligen bedrivas mellan kl 07:00-19:00 på vardagar men med vissa insatser under andra tider. Då kommer Naturvårdsverkets riktvärden för buller vid byggarbetsplatser (NFS 2004:15) att tillämpas enligt sökanden.

Med hänsyn till avståndet till boende (800-1000 m), antalet transporter, att anläggningstiden är förhållandevis kort och övergående bedöms dessa som obetydliga.

Under anläggningstiden kommer matavfallet som inkommer till befintlig komposteringsanläggning (Mullbacken) behandlas vid den anläggningen så länge som möjligt i enlighet med befintligt tillstånd (Deldom 2004-03-18, Mål nr 3034-03, Miljödomstolen Östersunds tingsrätt). Under en period (ca 15-20 månader) under byggskedet av biogasanläggningen kommer dock komposteringsverksamheten läggas ut på entreprenad och materialet kommer under en period att behandlas vid annan tillståndsgiven anläggning. Bolaget avser att tills vidare inte upphäva befintligt tillstånd för

komposteringsanläggningen till dess att en fungerande biogasanläggning är etablerad.

Råvaror och kemikalier

Genom hårdgjorda ytor, säker invallning, aktivt produktval och avstängningsanordningar bedömer sökanden att kemikalihanteringen medför liten risk för skador på människors hälsa och miljön.

Energi

Bruttoproduktionen av biogas vid optimala förhållanden uppgår till ca 3,5 miljoner Nm³/år innehållande 35 GWh/år. Av detta åtgår ca 3,5 GWh till värme och elbehov för processen.

Beräknade energiförlusten för metanläckage och driftstörningar uppskattas till <0,5 GWh/år.

Energiförbrukningen från transporter till/från anläggningen motsvarar ca 2% av energiinnehållet i biogasproduktionen.

Avfall

Vid anläggningen kommer verksamhetsavfall uppstå i form av t ex utsorterat ej biologiskt nedbrytbart material som kommer med hushållsavfallet.

Vid anläggningen kommer även normalt kontors- och hushållsavfall uppstå.

Tydliga instruktioner och rutiner över hur uppkommet avfall ska hanteras kommer finnas på anläggningen.

Miljökonsekvenserna av avfallshanteringen bedöms bli obetydliga.

Drift och underhåll

De driftstörningar som främst kan uppstå, enligt miljökonsekvensbeskrivningen, härrör främst till problem med teknisk utrustning, elförsörjning och uppvärmningssystemet.

Rutiner för kontroll, underhåll och inspektioner kommer vara implementerade i den dagliga driften. Personal kommer att inneha kompetens att driva anläggningen på ett säkert sätt. Person med gasföreståndarbehörighet kommer ständigt finnas tillgänglig för anläggningen och all personal kommer att genomgå utbildning för hantering av brandfarlig vara.

Risk och säkerhet

För att bedöma driftstörningar och risk för olyckor har bolaget genomfört en generell riskanalys i enlighet med Lagen (2010:1011) om brandfarliga och explosiva varor. Analysen pekar på att riskerna vid anläggningen, med hänsyn till miljön, är försumbara eller tolerabla. Viss risk kan härledas till brand i samband med svetsarbeten och underhåll. Risken kan begränsas genom rutiner.

Den totala gasmängden vid anläggningen kommer uppgå till ca 30 ton, vilket är mindre än gränsen på 50 ton för att anläggningen ska omfattas av Sevesolagen.

Smittspridning

Både gödsel och matavfall som kommer tas emot vid anläggningen kan vara potentiella smittbärare. Spridning via rötresten bedöms dock utgöra den största risken. Hygieniseringen som planeras ske vid biogasanläggningen minskar halten av mikroorganismer så att oavsiktligt intag med mycket liten sannolikhet kan orsaka infektion. Hygieniseringen kommer ske genom värmebehandling i enlighet med lagstiftningens krav på animaliska biprodukter.

Miljömål

Sökanden bedömer att den planerade biogasanläggningen har en positiv påverkan på följande miljö kvalitetsmål: begränsad klimatpåverkan, frisk luft, bara naturlig försurning, ingen övergödning, ett rikt odlingslandskap och god bebyggd miljö.

Miljö kvalitetsnormer

De miljö kvalitetsnormer som sökande anser relevanta att beakta är vatten- respektive luftkvalitet och omgivningsbuller. Med bakgrund av den föreslagna lokaliseringen samt de försiktighetsmått och skyddsåtgärder som förslås i ansökan bedömer sökanden att planerad verksamhet inte kan antas medverka till att någon miljö kvalitetsnorm överträds.

Hänsynsregler

Sökanden anser att hänsynsreglerna beaktats i planeringen av biogasanläggningen.

Yttranden

Samhällsbyggnadsnämnden, Gävle kommun

Nämnden anser att verksamheten kan tillåtas och att bolaget behöver beakta vad som händer med avfallet (biogödseln) då situation uppstår om det blir stora

volymer och materialet inte går att distribuera som planerat. Nämnden tycker det är positivt att verksamheten ligger nära industrispåret vid järnvägen och hoppas att det spåret kommer att användas i verksamheten framöver.

Gästrike Räddningstjänst

Av yttrandet framgår att Gästrike Räddningstjänst inte har något att invända mot planerad biogasanläggning.

Biogasanläggningen ligger dock placerad så att uttryckningstiden från närmaste brandstationer inte kan räknas vara under 10 minuter. Med bakgrund av det ställs krav på att verksamheten själva i ett första läge ska ha personal och utrustning för att kunna hantera en första insats. Anläggningen förmodas också vara en s k "LSO 2:4 Farlig verksamhet" med specifika krav på personal och utrustning.

Gästrike Räddningstjänst efterfrågar även redogörelse angående hur avledning av släckvatten är tänkt att ske samt hur försörjningen av brandsläckningsvatten planeras.

Sökandens bemötande av yttranden

Avseende yttrandet från Samhällsbyggnadsnämnden angående vad som händer med biogödseln om det blir stora mängder etc så bemöter bolaget detta med att avsättningen av biogödseln helt och hållet är en kostnadsfråga och att det således finns ett värde i den gödsel som uppstår. Marknaden styr värdet och i händelse av överskott kan detta justeras med en förmånligare prissättning.

Bolaget ser positivt på att etablera en plattform som medger lossning/lastning till industrispåret, men kan inte ensam finansiera en sådan investering.

Gästrike Räddningstjänst synpunkt angående krav på personal och utrustning vid brandtillbud bemöter bolaget genom att den planerade anläggningen kommer att tillståndsprövas enligt lagen om brandfarliga och explosiva varor och tillhörande riskutredningar och brandskyddsplan. Tillståndsprövsprocessen kommer påbörjas hösten 2015.

Vad gäller släckvatten framför bolaget att befintlig dagvattendamm kommer förses med en ventil som kan stängas vid händelse av tillbud vid anläggningen. Utformningen medger att eventuellt släckvatten samlas upp i dammen. Uppsamlat släckvatten kan därefter skickas för behandling alternativt renas på plats med mobil reningsutrustning.

Försörjning av brandsläckningsvatten kommer utredas mer i den kommande tillståndsprocessen enligt lagen om brandfarliga och explosiva varor. På aktuell fastighet skulle befintlig dagvattendamm kunna användas samt även Björkebäcken, den del av året som vattendraget är vattenförande. Andra alternativ skulle kunna vara ett antal lakvattendammar inom Forsbacka miljöcenter samt Gavleån ca 1,6 km från planerad biogasanläggning.

Miljöprövningsdelegationens bedömning

Miljökonsekvensbeskrivning

Miljöprövningsdelegationen konstaterar att bolaget har genomfört samråd och upprättat en miljökonsekvensbeskrivning enligt bestämmelserna i 6 kap miljöbalken och förordningen (1998:905) om miljökonsekvensbeskrivningar. Miljöprövningsdelegationen finner att inlämnad miljökonsekvensbeskrivning efter gjorda kompletteringar uppfyller kraven och kan godkännas enligt 6 kap 9 § miljöbalken.

Industriutsläppsförordningen och bästa tillgängliga teknik

En tillståndsansökan för en industriutsläppsverksamhet ska innehålla en statusrapport när detta krävs enligt bestämmelserna i industriutsläppsförordningen (se 22 kap 1 § 7p miljöbalken). Statusrapporten ska beskriva nuläget i mark och grundvatten. När verksamheten läggs ner ska statusrapporten användas som jämförelse när behovet av återställandeåtgärder bedöms (se 10 kap 5a § miljöbalken). Statusrapporten ska i det sammanhanget ses som ett praktiskt redskap för såväl verksamhetsutövaren som tillsynsmyndigheten.

Den som bedriver eller avser att bedriva en industriutsläppsverksamhet ska för kontrollen av sådana föroreningar i mark och grundvatten, som har samband med verksamheten, se till att det finns en statusrapport som redovisar

1. de föroreningar som förekommer i mark och grundvatten inom det område där verksamheten bedrivs eller avses att bedrivas,
2. hur området används när statusrapporten upprättas,
3. tillgänglig information om tidigare användning av området, och
4. mark- och grundvattenmätningar som avspeglar förhållandena i området.

En statusrapport krävs dock inte om risken är liten för att verksamheten medför föroreningsskada inom det område där verksamheten bedrivs eller avses att bedrivs (se 1 kap 23 § industriutsläppsförordningen).

Kraven på statusrapport gäller i princip för alla industriutsläppsverksamheter från och med den 7 januari 2014.

Då syftet med statusrapporten är att kunna jämföra föroreningssituationen vid en tidpunkt för eventuell nedläggning med hur det ser ut innan aktuell verksamhet etablerats måste mark- och grundvattenundersökningar av relevanta farliga ämnen, som kan uppkomma av planerad verksamhet, genomföras för att statusrapporten ska kunna uppfylla kraven enligt lagstiftningen. Inga provtagningar har genomförts av sökanden enligt den statusrapport som finns i ansökan. Miljöprövningsdelegationen anser därför att statusrapporten ska kompletteras med uppgifter som krävs enligt punkt 1 och 4 i 1 kap. 23 § industriutsläppsförordningen (2013:250).

Av 1 kap 13 § industriutsläppsförordningen följer att Europeiska IPPC-byråns BAT-slutsatser (Best Available Technique) ska användas som referens vid tillståndsprövning. Detta gäller även för slutsatser i BREF-dokument (BAT Reference Document) framtagna under IPPC-direktivet, dock endast i fråga om slutsatser utan utsläppsvärden. BREF-dokument framtagna under IPPC-direktivet ersätts successivt av slutsatser enligt IED-direktivet för respektive bransch. För planerad verksamhet finns ett BREF-dokument *Integrated Pollution Prevention and Control Reference Document on Best Available Techniques for the Waste Treatments Industries, August 2006*.

Miljöprövningsdelegationen bedömer att verksamheten, om den bedrivs i enlighet med villkoren i detta beslut och om de åtgärder som redovisas i ansökan vidtas, kommer att bedrivs i enlighet med bästa tillgängliga teknik.

Tillåtlighet

Tillståndets omfattning

Bolaget erhåller tillstånd att ta emot den yrkade mängden 30 000 ton organiskt avfall per kalenderår. Mottagandet ska journalföras för att tillsynsmyndigheten ska kunna kontrollera att tillståndet efterlevs.

Val av plats

Det mark- och vattenområde som kommer att beröras av verksamheten omfattas inte av något riksintresse enligt 3 och 4 kap miljöbalken. Enligt översiktsplanen

är det aktuella området avsatt för avfallshantering. Med bakgrund av detta och den lokaliseringsutredning som gjorts anser miljöprövningsdelegationen att den föreslagna lokaliseringen, med de skyddsåtgärder, den hushållning med råvaror och energi samt de produktval som bolaget har föreslagit, uppnår ändamålet med verksamheten med minsta intrång och olägenhet för människors hälsa och miljön.

Hushållningsbestämmelser

Planerad biogasanläggning kommer lokaliseras till plats med redan befintlig liknande verksamhet. Området berörs inte av några riksintressen enligt 3 eller 4 kap miljöbalken och inte heller av några andra intressen enligt 3 kap 2-9 §§ miljöbalken.

Miljöprövningsdelegationen bedömer att verksamheten går att förena med en från allmän synpunkt lämplig användning av markresurserna.

Planförhållanden

Enligt 2 kap 6 § tredje stycket miljöbalken får ett tillstånd inte ges i strid med en detaljplan eller områdesbestämmelser enligt plan- och bygglagen.

Den verksamhet som avses i tillståndet strider inte mot gällande planer för aktuellt område och verksamheten står också i överensstämmelse med intentionerna i översiktsplanen.

Natura 2000

Särskilt tillstånd enligt 7 kap 28a och 29b§ i miljöbalken krävs om en verksamhet på ett betydande sätt kan påverka miljön i ett s k Natura 2000-område. Miljöprövningsdelegationen konstaterar att verksamheten inte ligger i eller i närheten av ett sådant område och således behövs inget särskilt tillstånd.

Miljö kvalitetsnormer

Tillstånd får enligt 16 kap 5 § miljöbalken inte meddelas för en ny verksamhet som medverkar till att en miljö kvalitetsnorm överträds. Verksamheten bedöms inte medverka till att någon miljö kvalitetsnorm överträds.

Miljömål

Miljöprövningsdelegationen bedömer att verksamheten kommer att begränsas på sådant sätt att den inte kommer att motverka möjligheten att uppnå de nationella och regionala miljömålen.

Villkor

1. Villkoret syftar till att binda bolaget vid de åtaganden som gjorts i ansökan och under ärendets handläggning. Det innebär att bolagets åtaganden och utfästelser blir bindande även om de inte kan kopplas till något specifikt villkor.
2. Då slutlig utformning av anläggningen kommer ske först under upphandlingen har villkor fastställs om att bolaget i god tid innan anläggande sker ska samråda med tillsynsmyndigheten om slutlig utformning av anläggningen.
3. Det är viktigt att verksamheten vid anläggningen bedrivs på så sätt att risk för förorening av mark samt yt- och grundvatten inte föreligger. På anläggningen hanteras betydande mängder substrat som skulle kunna innebära spridning av bl a näringsämnen till omgivningen. Det är därför viktigt att eventuellt spill skyndsamt samlas upp. Av samma anledning är det viktigt att bolaget skapar rutiner för att regelbundet rengöra ytor som är förknippade med drift av anläggningen så att föroreningar inte sprids med dagvattnet.
4. Villkor med syfte att ge möjlighet för tillsynsmyndigheten att följa upp tillståndsgiven mängd råvara/substrat.
5. Miljöprövningsdelegationen anser att tillståndet ska begränsas till att omfatta de typer av råvara/substrat som beskrivits i ansökan. Övriga eventuella substrat som kan komma att bli aktuella ska anmälas och godkännas av tillsynsmyndigheten innan mottagande får ske. Nya substrat kan ändra förutsättningar vad gäller t ex hantering, lukt och transporter.
6. För att garantera innehållet i rötresten anses villkor om innehållsdeklaration nödvändigt.
7. Villkor enligt bolagets yrkande.
8. För att undvika risk för att luktolägenheter uppstår från anläggningen är det av största vikt att luft renas i någon form av luktreduktionsutrustning.
9. För att minska risk för lukt och ammoniakavgång till omgivningen ska lagring av rötrest ske i behållare med fast eller flytande tak.
10. Då metangas har stor klimatpåverkan ska utsläppen begränsas och minimeras så långt möjligt.

11. Villkor enligt bolagets yrkande.
12. Då metangas har stor klimatpåverkan ska utsläppen begränsas och minimeras så långt möjligt. Producerad gas som inte nyttiggörs ska därför facklas av.
13. Villkor enligt bolagets yrkande.
14. Villkor enligt bolagets yrkande.
15. Tillsynsmyndigheten bemyndigas möjlighet att ställa eventuella ytterligare krav om problem uppstår vid dagvattenhanteringen.
16. Villkor enligt bolagets yrkande. Miljöprövningsdelegationen finner inga behov av att fastställa specifika bullervillkor för anläggningsskedet, vilket föreslagits av sökanden. Detta med bakgrund av att avståndet till närmsta bostadsbebyggelse är 800 m och att verksamheten kommer vara placerad i område med redan befintlig liknande verksamhet samt att inga särskilda synpunkter angående buller inkommit i samrådsprocessen.
17. Villkor i linje med motsvarande villkor som föreslagits av sökanden.
18. Ett aktuellt kontrollprogram ska redovisa hur bolaget avser att kontrollera att villkoren i tillståndet följs samt dokumentera hur verksamheten ska kontrolleras för att minimera miljöpåverkan och påverkan på människors hälsa. Motsvarande villkor är föreslaget av bolaget med den skillnaden att miljöprövningsdelegationen bedömer att tidpunkten för när förslag till kontrollprogram skall inlämnas kan sättas till 3 månader efter att anläggningen tagits i drift, istället för som föreslagits av sökanden, 3 veckor innan verksamheten påbörjats.
19. Behov av rapportering till tillsynsmyndigheten från besiktning av anläggningen anses nödvändig.
20. Vid avslutning av verksamheten finns behov att detta avrapporteras till tillsynsmyndigheten.
21. Villkor enligt bolagets yrkande.

Uppskjutna frågor

Bolaget yrkar om utredningsvillkor avseende vilken lösning för uppvärmning av anläggningen som är mest lämplig och föreslår att utredningen ska redovisas antingen till miljöprövningsdelegationen (länsstyrelsen) eller till tillsynsmyndigheten senast tre år efter att tillståndet tagits i anspråk. Miljöprövningsdelegationen anser att den ansökta tiden för utredning kan anges till 2 år då detta inte torde vara en utredning av komplex karaktär. Delegationen bedömer även att utredningen kan handläggas och redovisas till tillsynsmyndigheten då pannan inte kommer ha en installerad effekt som medför att pannan i sig är tillståndspliktig.

Miljöprövningsdelegationen bedömer att statusrapporten ska kompletteras med uppgifter som framgår av 1 kap 23 § punkt 1 och 4 i industriutsläppsförordningen (2013:250). Resultatet av undersökningar och utredning ska inlämnas till miljöprövningsdelegationen senast den 1 januari 2017.

Igångsättningstid

Enligt bolagets begäran beviljas en igångsättningstid på fyra år.

Delegationer

Det är endast villkor av mindre betydelse som får delegeras till tillsynsmyndigheten. Miljöprövningsdelegationen har, till tillsynsmyndigheten, delegerat möjligheten att föreskriva villkor som rör den slutliga bedömningen om det blir aktuellt att ta in nya typer av råvara/substrat utöver vad som anges i ansökan, att få begränsa luktolägenheter ytterligare vid behov samt att reglera utsläpp av dagvatten. I de frågor som delegerats bedöms att verksamheten behöver vara driftsatt under en period för att slutligen kunna bedöma frågorna. Delegationen delegerar även möjlighet för tillsynsmyndigheten att ställa villkor på värmeanläggningen efter genomförd utredning och redovisning till tillsynsmyndigheten.

Miljöprövningsdelegationen anser inte att de delegerade villkoren är av sådan betydelse att några slutliga villkor måste fastställas av prövningsmyndigheten utan kan överlämnas till tillsynsmyndigheten.

Övriga överväganden

Bolagets yrkande om verkställighetsförordnande bifalls inte då tillståndet omfattar en helt ny verksamhet inom området.

Sammanfattande bedömning

Bolaget har, förutom redovisade effekter på miljön och människors hälsa, genom sin ansökan och miljökonsekvensbeskrivning visat vilka effekter verksamheten kan antas medföra på hushållningen med mark och vatten, miljöbalkens mål samt den fysiska miljön i övrigt. Lokaliseringen av verksamheten innebär att ändamålet med verksamheten kommer att uppnås med minsta intrång och olägenhet för människors hälsa och miljön samt att en plats väljs som är lämplig med hänsyn till 1 kap 1§ miljöbalken samt 3 och 4 kap miljöbalken.

Miljöprövningsdelegationen anser sammanfattningsvis att, om föreskrivna villkor iakttas, kan verksamheten gå att förena med de allmänna hänsynsreglerna och målen i miljöbalken samt med en från allmän synpunkt lämplig användning av mark- och vattenresurserna liksom med den för området gällande kommunala översiktsplanen. Tillstånd kan därför medges till verksamheten.

Information

Beslutet får tas i anspråk när det har vunnit laga kraft.

Detta tillstånd befriar inte bolaget från skyldigheten att iaktta vad som gäller enligt andra bestämmelser för den anläggning eller verksamhet som tillståndet avser.

Hur man överklagar

Detta beslut kan överklagas hos Nacka tingsrätt, mark- och miljödomstolen, se bilaga.

Detta beslut har fattats av Miljöprövningsdelegationen inom Länsstyrelsen i Dalarnas län. I beslutet har deltagit Håkan Törnström, ordförande och Johan Hjerpe, miljösakkunnig. Ärendet har beretts av Marie Ernström, miljöhandläggare.

Håkan Törnström

Johan Hjerpe

Bilagor:

Hur man överklagar till Nacka tingsrätt, mark- och miljödomstolen.

Kopia till:

Naturvårdsverket, 106 48 Stockholm

Energimyndigheten, Box 310, 631 04 Eskilstuna

Länsstyrelsen Gävleborgs län, Miljöenheten, 801 70 Gävle

Gävle kommun, Samhällsbyggnadsnämnden. 801 84 Gävle

Gästrike Räddningstjänst, Hamntorget 8, 803 10 Gävle

Aktförvaren

Webbredaktör

KUNGÖRELSEDELGIVNING

Länsstyrelsen förordnar, med stöd av 49 § Delgivningslagen (2010:1932) att delgivning av detta beslut ska ske genom kungörelse. Kungörelse ska inom 10 dagar härefter införas i tidningarna:

Post- och Inrikestidningar, Gefle Dagblad, Arbetarbladet.

Beslutet hålls tillgängligt på Länsstyrelsen varjämte det översändes till aktförvararen i ärendet:

Gävle kommun, Kundtjänst

Delgivning anses ha skett på **14:e dagen efter dagen för detta beslut** under förutsättning att kungörelsen inom den tiden införts i ovannämnda tidningar

HUR MAN ÖVERKLAGAR

Om ni vill överklaga beslutet ska ni skriva till Länsstyrelsen, 791 84 Falun.
Skrivelsen ska ha inkommit senast den:

1 oktober 2015

I skrivelsen ska ni tala om

- Vilket beslut som ni överklagar, t.ex. genom att ange ärendets diarienummer.
- Varför ni menar att Länsstyrelsens beslut är felaktigt samt
- Hur ni vill att beslutet ska ändras
- Ert namn, postadress och telefonnummer

Skrivelsen ska vara undertecknad av er. Om ni anlitar ombud kan istället ombudet underteckna skrivelsen. I så fall ska fullmakt för ombudet sändas med.

Överklagandet prövas av Mark- och miljödomstolen och Länsstyrelsen kommer att översända skrivelsen till Mark- och miljödomstolen.

Behöver ni fler upplysningar om hur man överklagar kan ni vända er till Länsstyrelsen.